

# Els documents d'Andorra a la Biblioteca de Catalunya

Inventari provisional

Andorra la vella, abril del 2005

## **DESCRIPCIÓ DELS DOCUMENTS D'ANDORRA A LA BIBLIOTECA DE CATALUNYA SEGONS LA NORMA ISAD(G)**

### **3.1.1 Codi de referència**

AD ANA, BC

### **3.1.2 Títol**

Els documents d'Andorra de la Biblioteca de Catalunya  
Catalunya. Arxiu Nacional d'Andorra

### **3.1.3 Dates**

1140-1974

### **3.1.4 Nivell de descripció**

Grup de sèries

### **3.1.5 Volum i suport de la unitat de descripció**

94 documents textuais (26 pergamins, 2 documents en paper i 66 publicacions).

### **3.2.1 Nom del productor**

Diverses institucions civils i eclesiàstiques de Catalunya i Andorra, Casa Pal de la Cortinada i Revista Alt Urgell.

### **3.2.2 Història de l'organisme**

La Biblioteca de Catalunya fou creada l'any 1914 a partir de la biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans. El propòsit inicial de la Biblioteca era ser un centre de consulta i recerca científiques, però poc després es va convertir en un dipòsit de textos d'interès històric i literari per a la llengua i la cultura catalanes.

### **3.2.3 Història arxivística**

El fons bibliogràfic i documental de la biblioteca va creixent a partir de les aportacions bibliogràfiques i documentals fetes per diverses institucions i particulars de Catalunya. És desconegut com i quan es produeix la donació de la documentació de casa Pal de la Cortinada a la Biblioteca de Catalunya.

### **3.2.4 Dades sobre ingrés**

El fons bibliogràfic, el manuscrit i la documentació en pergami és incorporada en suport microfilm l'any 1979.

[La documentació s'incorpora en suport microfilm durant el mes d'abril de l'any 1991].

### **3.3.1 Abast i contingut**

Els continguts informatius que es poden extreure de les referències bibliogràfiques, dels manuscrits i dels pergamins fan referència a la situació històrica, política, econòmica i social de les valls d'Andorra i són especialment interessants per conèixer l'evolució jurisdiccional del consenyoriu andorrà.

### **3.3.2 Informació sobre avaluació, tria i eliminació**

Pel seu caràcter històric, tots els documents del fons documental són de conservació permanent.

### **3.3.3 Increments**

No s'han previst increments de documentació procedent de la Biblioteca de Catalunya, ja que la existència d'aquesta documentació és excepcional.

### **3.3.4 Sistema d'organització**

La documentació s'ha inventariat seguint el model de quadre de classificació establert per la documentació procedent d'arxius i biblioteques estrangeres.

### **3.4.1 Condicions accés**

Lliure

### **3.4.2 Condicions de reproducció**

Veure els articles 41 a 53 del Reglament de l'Arxiu Nacional, de 6 d'abril de 2005

### **3.4.3 Llengües i escriptures dels documents**

Llatí, català

### **3.4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics**

Aquest fons no ha estat restaurat.

### **3.4.5 Instruments de descripció**

Inventari provisional del fons bibliogràfic i hemeroteca (1986), conjuntament amb el contingut d'altres fons bibliogràfics.

### **3.5.1 Existència i localització dels originals**

Biblioteca de Catalunya  
Carrer de l'Hospital, 56  
08001 Barcelona

### **3.5.3 Unitats de descripció relacionades**

Casa Pal (CP) -

### **3.5.4 Bibliografia**

- Diplomatar de la vall d'Andorra segle XVII.- Domènec Bascompte Grau.- Arxiu Històric Nacional, vol. III (VI).- Andorra, 1997.
- 12 arxius forans recullen un gran fons.- Diari d'Andorra.- 03/05/1999.

### **3.7.1 Autoria i fonts**

Classificació i inventari: Domènec Bascompte Grau

### **3.7.3 Data de la descripció**

Abril 2005

## QUADRE DE CLASSIFICACIÓ:

### 1. LÍMITS FRONTERERS I ESTUDIS CARTOGRÀFICS

- 1.1. LÍMITS FRONTERERS ENTRE FRANÇA I ANDORRA

### 2. INSTITUCIONS

- 2.1. Administració del copríncep episcopal
- 2.2. Administració del copríncep francès
  - 2.2.1. Coprínceps francesos
    - 2.2.1.1. *Privilegis*
- 2.3. Administració general i local
- 2.4. Notaria
- 2.5. Administració de justícia
  - 2.5.1. Veguers
  - 2.5.2. Batlles
  - 2.5.3. Jutges d'Apel·lacions
    - 2.5.3.1. *Sentències*
- 2.6. *Sistema penitenciari*

### 3. ESDEVENIMENTS POLÍTICS, GUERRES I REVOLUCIONS

- 3.1. Guerres franco-espanyoles anteriors al segle XIX
- 3.2. Guerres i revolucions del segle XIX
- 3.3. Guerres i revolucions del segle XX

### 4. RECURSOS ECONÒMICS

- 4.1. Explotació de recursos naturals
- 4.2. Ramaderia
- 4.3. Manufactures
- 4.4. Comerç
- 4.5. Fraus comercials
- 4.6. Fires i exposicions
- 4.7. Turisme

### 5. MITJANS I VIES DE COMUNICACIÓ

- 5.1. Accessos a Andorra
- 5.2. Telègraf
- 5.3. Telèfons
- 5.4. Correus

### 6. URBANISME

- 6.1. Cementiris

### 7. ORDRE PÚBLIC

- 7.1. Transgressió de la frontera
- 7.2. Residents
- 7.3. Serveis especials de vigilància

### 8. ADMINISTRACIÓ ECLESIASTICA

- 8.1. Administració pastoral
- 8.2. *Administració econòmica*

### 9. EDUCACIÓ, CULTURA I TRADICIONS

- 9.1. Instrucció pública
- 9.2. Cultura i tradicions
  - 9.2.1. Estudis d'institucions, geografia i història d'Andorra
    - 9.2.1.1. Documentació d'arxius
    - 9.2.1.2. Correspondència
      - 9.2.1.3. *Articles de premsa*
      - 9.2.1.4. Mapes i plànols
      - 9.2.1.5. *Llibres manuscrits*
      - 9.2.1.6. *Llibres impresos*

### 10. DOCUMENTACIÓ FAMILIAR

- 10.1. Documentació personal
  - 10.1.6. *Dotalici*
- 10.2. Documentació patrimonial
  - 10.2.9. Transferències de la propietat
    - 10.2.9.1. *Vendes*
    - 10.2.9.2. *Vendes a Carta de Gràcia*
    - 10.2.9.6 *Cessions i donacions*
- 10.3. Administració del patrimoni i comptabilitat
  - 10.3.4. Censals
    - 10.3.4.2. Quitacions
  - 10.3.5. Transferències de la propietat
    - 10.3.5.5. *Èpoques*
- 10.8. Drets i rendes feudals
  - 10.8.1. Capbreus

### 11. UNITATS DOCUMENTALS DISPERSES

- 11.1. Sobres de cartes

## INVENTARI DE LA DOCUMENTACIÓ SOBRE ANDORRA PROCEDENT DE LA BIBLIOTECA NACIONAL DE CATALUNYA

### Fons Miret i Sans:

**1**

1654/01, s.l.  
Privilegi atorgat per Lluís, rei de França i de Navarra a favor dels homes de la vall d'Andorra.  
BNC, fons Miret i Sans 1927 2 VII.2  
2.2.1.1.  
R.928

**2**

1653/11/28, s.l.  
Sentència atorgada per Vidal Seré, jutge d'Apel·lacions, en un assumpte entre Antoni Tolse, la seva esposa Caterina Tolse Ribot, d'Engordany, amb Joan Montanya, d'Escaldes.  
BNC, fons Miret i Sans 1968 caixa 32 bis  
2.5.3.1.  
R.928

**3**

1609/09/03, Ordino  
Composició acordada davant del batlle d'Andorra, Joan Ricart, entre Pere Tor i la seva muller, Antònia, d'Ansalonga, i Pere Pal, de la Cortinada.  
BNC, fons Miret i Sans 1959 3.V.3  
2.6.1.  
R.928

**4**

S.XIII, s.l.  
Escriptures de donacions a favor de l'església d'Organyà.  
BNC 1658 2.VII.2  
8.2.  
R.928

**5**

1933-1934, s.l.  
Revistes de l'Alt Urgell, núm.35-50 i 51-68.  
BNC  
9.2.1.3.  
R.929

**6**

1546, s.l  
Fragment d'un manual notarial.  
BNC, fons Miret i Sans 1660 4.V.5  
9.2.1.5  
R.928

**7**

1553/12/13, la Massana  
Reconeixement de dot fet per Pere Joan Busquet, d'Escàs, a favor d'Antoni Pal, de la Cortinada, de la suma de 207 lliures i 5 sous. Segueix l'època.  
BNC, fons Miret i Sans 1958 3.V.3  
10.1.6.  
R.928

**8**

1455/09/14, Ordino  
Venda atorgada per Ramon Rufó, de la Cortinada, a favor de Jaume Pal, d'Ordino, d'una terra situada a Sant Martí de la Cortinada. Segueix època.  
BNC, fons Miret i Sans 1975 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**9**

1485/12/03, Andorra la Vella  
Venda atorgada per Joan Palés, de Llorts, a favor d'Arnau Escoter, de la Cortinada, d'una terra anomenada Martina, a Arans.  
BNC, fons Miret i Sans 1951 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**10**

1513/09/10, Andorra la Vella  
Venda atorgada per Miquel Deulofeu, d'Andorra la Vella, a favor de Pere Pal, mercader de la Cortinada, de quatre peces de terra situades a Llorts. Segueix època.  
BNC, fons Miret i Sans 1949 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**11**

1517/01/17, Sant Antoni de la Grella  
Venda atorgada per Joan Ramon Guem, d'Ordino, a favor de Pere Pal, de la Cortinada, d'una terra anomenada la Sercadela, a la Cortinada. Segueix l'època.  
BNC, fons Miret i Sans 1963 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**12**

1519/12/18, Ordino  
Venda atorgada per Pere Martí a favor d'Antoni Pal, ambdós de la Cortinada, de dos prats anomenats del Camp i de l'Areny. Segueix l'època.  
BNC, fons Miret i Sans 1953 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**13**

1543/05/27, Andorra  
Venda atorgada per Joan i Jaume Rossell, de Sornàs, a favor d'Antoni Pal i Joan Pal, tutor dels béns de la casa de Pere Pal, de la Cortinada, del cortal de les Sobiranes, situat a Ordino. Segueix època.  
BNC, fons Miret i Sans 1966 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**14**

1545/05/19, Ordino  
Venda atorgada per Joan Oliva, de Llorts, a favor d'Antoni Pal, d'Ordino, d'una terra nomenada del Solà, a Arans. Segueix l'època.  
BNC, fons Miret i Sans 1952 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**15**

1560/05/27, Andorra  
Venda atorgada per Joan Rufó a favor d'Antoni Pal, ambdós de la Cortinada, d'un prat anomenat el pasturer de Rufó als cortals dels Sobirans. Segueix època.  
BNC, fons Miret i Sans 1964 3.V.3.  
10.2.9.1.  
R.928

**16**

1592/11/09, Ordino  
Venda atorgada per Guillem Babot (a) Nafreu, de Llorts, Pere Rossell (a) Vidal, d'Ansalonga, i Joan Tor (a) verda, del Pui, a favor de Bartomeu Pal, d'Ordino, d'un censal.  
BNC, fons Miret i Sans 1960 3.V.3  
10.2.9.1.  
R.928

**17**

1594/07/24, Ordino

Venda atorgada per Joan Soler a favor de Pere Pal, ambdós de la Cortinada, d'una terra situada a les Sobiranes.

BNC, fons Miret i Sans 1955 3.V.3

10.2.9.1.

R.928

**18**

1601/05/13, Ordino

Venda atorgada per Antoni Vilar i Joan Rossa, de la Cortinada, sagristans de Sant Martí de la Cortinada, a favor de Pere Pal, de la Cortinada, d'una terra situada al camp de Sant Martí de la Cortinada. Segueix època.

BNC, fons Miret i Sans 1962 3.V.3

10.2.9.1.

**19**

1534/11/23, Andorra la Vella

Venda a carta de gràcia atorgada per Pere Carbonell, de la Cortinada, a favor de Pere Pal, mercader de la Cortinada, d'un prat situat a Sant Martí de la Cortinada.

BNC, fons Miret i Sans 1965 3.V.3

10.2.9.2.

R.928

**20**

1583/12/17, la Cortinada

Venda a carta de gràcia atorgada per Joan Rossa, de la Cortinada, a favor d'Antoni Pal, de la Cortinada, i d'Antoni Gener, d'Arans, sagristans de Sant Martí de la Cortinada, d'una terra anomenada Camp de Sant Martí, a la Cortinada.

BNC, fons Miret i Sans 1950 3.V.3

10.2.9.2.

R.928

**21**

1592/10/20, Canillo

Venda a carta a gràcia atorgada per Pere Plau, (a) Predio, i la seva esposa Peronella, a favor de Bartomeu Predio, d'un prat situat a Canillo. Segueix l'època.

BNC, fons Miret i Sans 1967 3.V.3.

10.2.9.2.

R.928

**22**

1140/08/17, s.l.

Donació atorgada per Ermengol VI, comte d'Urgell, a favor de la col·legiata d'Organyà, d'un mas situat a Coll de Nargó.

BNC, fons Miret i Sans sig.1927 2.VII.2

10.2.9.6.

R.928

**23**

1216/10/28, s.l.

Donació atorgada per Guitard Isarn, senyor de Caboet, i Gebelina, esposa seva, a favor de Guillem Letioni i Ermergarda, filla seva, d'un honors que tenien als límits de la vall d'Andorra, a Canillo i a Ordino.

BNC, fons Miret i Sans 3595 3.V.1

10.2.9.6.

R.928

**24**

1245, s.l.

Capbreu de la vall de Cabó.

BNC, fons Miret i Sans 2324, caixa 22

10.8.1.

R.928

1566/07/03, El Pui (parròquia de la Massana)  
Quitació d'un censal feta per Caterina Pal (a)  
Capelana, esposa de Ramon capela, del Pui de  
la Massana, a favor d'Antoni Pal, de la  
Cortinada, nebot seu.

BNC, fons Miret i Sans 1956 3.V.3.

10.3.4.2.

R.928

1560/06/07, la Cortinada

Àpoca atorgada per Guillem Oiliva, d'Ordino,  
a favor d'Antoni Pal, d'Ordino, per haver  
rebut d'aquest 15 ducats a raó de la venda  
d'un cortal.

BNC, fons Miret i Sans 1954 3.V.3

10.3.5.5.

R.928



### **Llibres Manuscrits:**

[Entre 1125 i 1175]

*Gradual [Música manuscrita]*

Manuscrit de l'antifoner de missa de Sant Romà de les Bons, parròquia d'Encamp, comprat als hereus de Carreras Candi i Tusquets (1957). Havia pertangut a l'Església de Sant Romà de les Bons, parròquia d'Encamp

Caplletres alternades en vermell i negre i rúbriques en vermell

Escriptura a ratlla tirada, obra d'una mà principal

Foliació moderna amb numeració aràbiga a llapis al marge superior dret del recto

Enquadernació en pell negra sobre cartró del s. XVIII; contingut del còdex completament desordenat (Incomplet)

Pergamí

125 f. ; 27 x 18 cm

Localització: Barcelona, Biblioteca de Catalunya, ms. 1805

9.2.1.5

1873/11/26

Discurs del Bisbe d'Urgell, Josep Caixal i Estradé, adreçat als seus súbdits.

Biblioteca de Catalunya, ms. 2253 II 143

9.2.1.5

### **Publicacions periòdiques:**

*La Gasetta d'Andorra* : Butlletí col·leccionable dels Decrets, Ordinacions i Anuncis oficials publicats a les Valls. Les Escaldes (Andorra), 1970-1973, Núm. 1-12

9.2.1.5

*Revista de l'Alt Urgell*. Any III (1933) núm. 35-50. Any IV (1934), núm. 51-68

9.2.1.5

### **Fons bibliogràfic:**

Diversos articles que fan referència a Andorra.

9.2.1.5